

Езерото „Клепуза“

Велинград

Ако искате да прекарате отпуска си сред българската природа, далеч от шума и цивилизацията, няма да съжалявате, ако се възползвате от условията, които предлага най-големият балнеолечебен курорт в България Велинград, откъдето бликат над 80 минерални извора.

Самото пътуване до Велинград представлява своего рода романтично преживяване, защото пътят минава през Западните Родопи. Те отдавна привличат пътешествениците и любителите на планинския туризъм с невероятната си природа и с множеството легенди, посветени на миналото на този край. Пътуването до Велинград с кола е по-удобно, но ако сте авантюрист по душа, по-добрият вариант за вас ще бъде да изберете теснолинейката Септември-Добринище, влакчето – чайник, както е известно между местните

хора. Наричат го така, защото се движи на дизел и локомотивът му пуши. За да се стигне до жп гара Велинград, се минава покрай гъсти елхови гори по долината на река Чепинска и под малки тунелчета. Независимо от това кой вариант ще изберете, и в двата случая ще се наслаждавате на великолепието на Чепинската котловина (Чепино), най-живописната част на Западните Родопи. Оградена е от рида Алабак, който се намира в най-северозападната част на Родопите. В района има много подземни води и минерални

извори.

Потегляйки от София, след около два часа път, пристигаме във Велинград. Градът се намира в западната част на Чепинската котловина, заобиколен от великолепни борови гори. Извиращите в града минерални извори са били известни още от древността, когато по тези места е живяло тракийското племе беси, а тракийският певец Орфей е пеел своите омайни песни. Твърди се, че по времето на българския цар Петър II Делян българските боляри идвали тук, за да се потопят в лечебните води за

Църквата „Света Богородица“

Градината на хотел „Рич“

здраве и дълголетие. През Средновековието най-значимата родопска крепост е била Цепина, значим фактор в отбранителната система на Родопите. Благодарение на своята недостъпност, тя се превръща в столица на местния владетел Деспот Слав и затова този дял от Родопите е наречен на негово име – Славееви гори. От крепостта Цепина произлиза и името на село Чепино.

Тежка е неговата участ през XVI-XVII в. През 1666 г. със сила и заплахи голяма част от българското население в Чепинската долина е принудено да промени вярата си и да приеме мохамеданството. Но чепинци никога не забравили своята българска народност и звучен език. Продължили да пеят мелодичните си песни, да тачат и поддържат християнските си традиции. Най-непокорните избягали в планината, близо до село Каменица, където построили своя църква – „Св.Троица“. Непосредствено до Каменица се намира Лъджене (в превод „баня“), което в миналото е било бивш феодален чифлик с няколко минерални извора.

По време на пътуването си из България през 80-те години на 19 в. К. Иречек описва Чепинския край като курорт, който през 1892 г. си спечелва прякора „Българският Карлсбад“. В края на 19 в. се появяват първите картички и пощенски албуми за Чепино. До края на 19 в. селището е мъчно достъпно, чак през 1896 г. се свързва с Пазарджик чрез шосе, а през 1926 г. се прокарват и първите жп. линии.

По идея на кмета на Каменица Тодор Ямаков трите села се обединяват

през 1948 г. в един град (Велинград) и се обособяват като негови квартали. Името на града идва от убитата при престрелка партизанка и студентка по география Вела Пеева от Каменица и от Бай Вельо от близкото село Костандово, който през XVI в. построява най-старата лечебна баня (Вельовата баня). Сливането на трите села е основната причина и до днес градът да няма единен облик, а всеки квартал да е по своему обособен и различен. Квартал „Каменица“ е разположен на двата бряга на р.Еленка, известен още с имената Каминча, Камениче, Каменич. Квартал „Лъжене“ е централният квартал, родно място на Николай Гяуров. Квартал „Чепино“ е най-южният квартал.

През 1950 г. Велинград е обявен за балнеоложки център, а през 1981 г. – за курорт с международно значение. Градът разполага с множество открити и закрити басейна с температура на водата от 28 до 86 градуса, с градски плажове, 20 хотела, 43 почивни домове и санаториуми и 6 минерални бани. В Чепино се намира и Радоновата баня (42 градуса), известна със своите лековити кални вирчета, съдържащи благородния газ радон, който освежава организма на болните. Характерно за баните на Велинград е, че те са не само място за къпане, а най-вече за социален контакт. Водното богатство на града е няколко пъти по-голямо от това на Хисаря, Баня и Вършец. Във всеки хотелски комплекс се предлагат разнообразни лечебни процедури – вани с подводен масаж, сауна, солариум, инхалации, парна

или турска баня, масаж. Според специалистите предимството на минералните води на Велинград се състои в това, че съчетават по количество и състав в едно лечебните възможности на Хисаря, Баня и Наречен. Медицински изследвания показват, че водите от различните извори помагат при бъбречни заболявания, смущения в опорно-двигателния апарат и нервната система, чернодробни заболявания. Велинград е известен и като града с най-много слънчеви дни през годината, а мъглите са изключителна рядкост. В града почти няма работещи предприятия и въздухът е кристално чист.

Големите хотели организират и туристически обиколки на Велинград и околностите, екскурзии до Банско, Цигов чарк, Юндола, до яз. „Доспат“, Триград, Рилски манастир.

По време на почивката си във Велинград задължително трябва да посетите един от символите на града – езерото Клептуза – най-големият карстов извор в България. Той се е образувал в резултат от пропукването на скалите. Всяка секунда на повърхността му бликат 570 литра леденостудена вода и пълнят две езера, които се вливат в Чепинската река. Всеки, посетил или прекарал почивката си във Велинград, едва ли е пропуснал да се повози на водно колело или лодка. Допълнителна романтика на мястото придават водопадчето, парковите алеи, огромните плачещи върби, надвесили се над езерото или дивите патици и гъски, плуващи в него.

д-р Красимира Мархолева

Хотел „Рич“

Хотел „Велина“